

Naturskyddsföreningen
Stockholms län

Verksamhetsberättelse 2020
Naturskyddsföreningen Stockholms län

Antalet medlemmar

Länsförbundet hade den 31 december 2019 61 635 medlemmar varav 40 406 st var fullbetalande, 21 141 st var familjemedlemmar och 88 st hedersmedlemmar. Riksföreningen hade under året utvecklat nya rutiner kring vilka som räknas som medlemmar. I deras register måste alla medlemmar numera uppge personnumret och det gjorde att flera medlemmar togs bort från registret.

Länsförbundet består av 25 kretsar.

Covid-19

Under år 2020 drabbades världen av en pandemi vilket har påverkat hela samhället och även Länsförbundet. Vi har varit tvungna att göra förändringar i den planerade verksamheten som bland annat har lett till inställda möten, aktiviteter och guidningar men har ändå kunnat bedriva en hel del verksamhet.

Länsstämma 2020

Även länsstämman påverkades av pandemin. Normalt hålls den på våren och enligt stadgarna ska den ha ägt rum innan den 15 maj. 2020 var inget vanligt år och Naturskyddsföreningen gick ut med information till kretsar och länsförbund att det gick bra att hålla stämman under hela året och ändå få medlemsåterbäringen.

35 personer deltog på årsstämman den 12 oktober. 21 personer från 12 kretsar var representerade. Därutöver deltog åtta st från styrelsen, två st från kansliet, en revisor, två st från valberedningen samt utomstående ordförande.

Följande kretsar var representerade:

1. Botkyrka-Salem
2. Järfälla
3. Nacka
4. Roslagen
5. Saltsjöbaden
6. Solna-Sundbyberg
7. Stockholm
8. Symbios
9. Södertälje-Nykvarn
10. Täby
11. Vaxholm
12. Österåker

Ordförande för årsmötet Sofia Karlsson, var mycket professionell och skapade en positiv stämning. Sofias upplägg med så kallad ”omvänd acklamation” (fråga om någon är emot istället om för, och om ingen är emot så bifalls förslaget) bidrog till ett smidigt och strukturerat möte i det digitala formatet. Christina Nordlind Hejdenberg och Gudrun Hubendick från styrelsen höll i breakout rooms-diskussioner innan själva mötet började vilket gjorde att stämman blev mer levande och interaktiv.

Styrelsen

Styrelsen hade 1/1 – 12/10 följande sammansättning:

Ordförande	Beatrice Sundberg
Vice ordförande	Nils-Erik Sandberg

Övriga ledamöter   Ronny Fors
   Christina Nordlind Hejdenberg
   Arianna Scarpellini
   Karin Grohman
   Annica Dahlberg

1:e suppleant   Gudrun Hubendick
2:e suppleant   Vakant
3:e suppleant   Vakant
Repr Fältbiologerna   Vakant

Styrelsen hade 12/10 – 31/12 följande sammansättning:

Ordförande   Beatrice Sundberg
Vice ordförande   Nils-Erik Sandberg
Övriga ledamöter   Christina Nordlind Hejdenberg
   Ronny Fors
   Annica Dahlberg
   Karin Grohman
   Arianna Scarpellini

1:e suppleant   Gudrun Hubendick
2:e suppleant   Vakant
3:e suppleant   Vakant
Repr Fältbiologerna   Vakant

Styrelsen hade 12 st styrelsemöten under 2020. Efter årsmötet beslutade styrelsen att Beatrice Sundberg, Karin Grohman och Annica Dahlberg skulle ingå i styrgruppen. Under verksamhetsåret avgick Annica Dahlberg ur styrelsen.

Revisorer

På stämman valdes två nya ordinarie revisorer: Jonas Danielsson och Elsa Lindahl. Hans Terelius valdes återigen som suppleant.

Valberedningen

Vid årsmötet omvaldes Martin Lindén och Jan Holmbäck (sammankallande).

Anställda på kansliet

Karin Schmidt arbetade som verksamhetsutvecklare och kommunikatör och slutade den 30 juni efter 10 år på Länsförbundet.

Maria Bergström har varit verksamhetsledare för Storstockholms naturguider på 50 %.

Jonathan Österlund anställdes som ny verksamhetsutvecklare i augusti på 70 %.

Arvoderad ordförande

Beatrice Sundberg har varit arvoderad ordförande på 65 % under merparten av året och 85 % under perioder då arbetsbelastningen har varit hög.

Ekonomi

Resultatet för 2020 blev ett överskott på 302 957 kr (2019 redovisades ett överskott på 336 417 kr).

Av intäkterna bestod 846 000 kr av bidrag för ett regionalt kansli och 423 000 kr för medlemsåterbäring, totalt 1 269 000 kr (2019: 1 250 000 kr) från Naturskyddsföreningens rikskansli. Föreningen fick 173 000 kr från Länsstyrelsen för att bedriva guideverksamhet i Länsstyrelsens naturreservat och i Nationalstadsparken. Därtill inkom intäkter för guidningarna på 160 000 kr från privatpersoner och kommuner. Årets resultat blev ungefär som år 2019 trots pandemin.

Möten med de andra länsförbunden

Varje år organiserar riksföreningen två fysiska träffar med alla länsförbund i landet. Under 2020 blev det flera möten eftersom mötena kunde hållas digitalt. Tre möten hölls digitalt. Från Länsförbundet deltog Beatrice Sundberg, Annica Dahlberg och Nille Sandberg. Gudrun Hubendick deltog som ledamot i riksstyrelsen.

Länsförbunden har under året tagit initiativ till att träffas utanför de möten som riksföreningen organiserar. En fysisk träff genomfördes i januari och ytterligare tre träffar skedde digitalt.

Planeringsdag Klubbensborg 17 oktober

Under en heldag träffades kansliets personal, Maria Bergström (verksamhetsledare för Storstockholms naturguider), Jonathan Österlund (verksamhetsutvecklare) och hela styrelsen (varav två deltog digitalt). Platsen var Klubbensborg som ligger i Mälarhöjden. Platsen är lätt att ta sig till med kollektivtrafiken eller med kajak som Christina valde eller cykel som var Nilles färdmedel till platsen.

Beatrice, Nille, Christina, Annica och Ronny på Klubbensborg 17 oktober.

Representation

Externt

Beatrice Sundberg har representerat länsförbundet i samarbetsgruppen för Igelbäcken.

Beatrice Sundberg har även representerat länsförbundet i Länsstyrelsens samrådsgrupp för naturvård där Ronny Fors också deltagit på ett möte.

Maria Bergström har representerat Naturskyddsföreningen/länsförbundet i nätverket Naturens år.

Ronny Fors representerade länsförbundet på Förbundet för Ekoparkens årsmöte.

Beatrice Sundberg representerade länsförbundet på den digitala konferensen Ekotransport.

Verksamhetsutveckling

Länsförbundets verksamhetsutvecklare Jonathan började sin anställning på 70 % den 10 augusti. Under hösten har han anordnat föreläsningar, länsstämman, en planeringsdag med styrelsen och kretskonferensen. Utöver detta har han stöttat kretsarna på olika sätt som till exempel med stöd kring frågor om digitala lösningar för kretsarnas årsmöten. Jonathan har också utvecklat länsförbundets konton på sociala medier, inte minst Instagramkontot. Vidare har Jonathan varje månad producerat Månadsbladet, länsförbundets nyhetsbrev, samt sett till att det nu skickas ut och produceras på plattformen Mailchimp som är ett digitalt verktyg för bland annat nyhetsbrev. Jonathan träffar de andra åtta verksamhetsutvecklarna i landet varannan måndag (digitalt).

Utbildning och seminarier

11 november:

Presentation om skog och klimat med Otto Bruun från rikskansliet. Otto jobbar som sakkunnig i bioekonomi. 189 anmälde sig. På grund av begränsning i Zoom så kunde enbart 100 delta. Naturskyddsföreningen i Stockholms län var huvudarrangör. Jonathan Österlund förberedde och planerade kvällen tillsammans med Mikaela Sundin från mobiliseringsavdelningen på riks. Otto föreläste i 25 minuter, Ronny Fors från skogsgruppen berättade kort om deras verksamhet och resterande tid var frågestund med Otto och Beatrice Sundberg modererade. Kvällen avslutades med att en länk till en trailer för Fältbiologernas film "Om Skogen" (Helion film) delades.

7 december

Samma upplägg som ovan. 112 deltog på Zoom. Denna gång hade riks köpt in ett konto på Zoom som kunde ta in fler.

Kretskonferens 21 nov

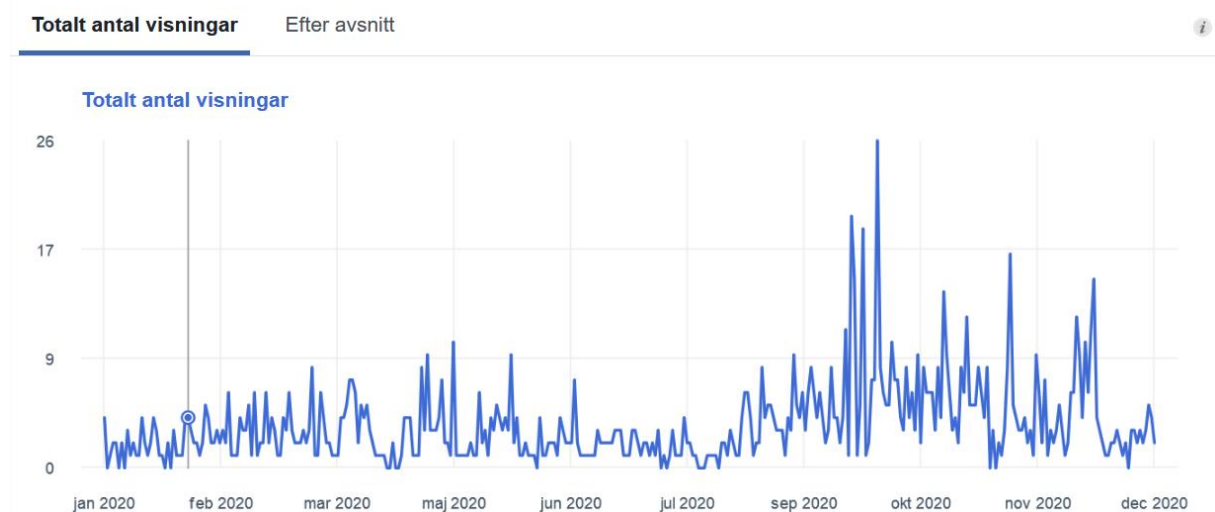
23 personer deltog på kretskonferensen. 19 var från kretsarna och utöver det deltog Beatrice Sundberg och Arianna Scarpellini från styrelsen samt Jonathan Österlund och Maria Bergström från kansliet. Konferensen hölls digitalt på Zoom och vi använde både utvärderingstjänst i Zoom (poll) samt delade in oss i grupper i så kallade breakout rooms. Konferensen pågick i tre timmar. Dagen började med inspirationsföreläsning med Susanna Elfors som berättade om sitt miljöengagemang och att gå från idé till handling. Susanna som har lång erfarenhet av hållbar stadsutveckling, har doktorerat i stadsplanering och miljö på KTH, har arbetat som politisk sekreterare och som miljökonsult. Susanna driver idag

Tågsemester.nu. Efter konferensen utfördes en utvärdering i Survey Monkey där vi kunde ställa öppna frågor (gratisversionen med begränsade möjligheter och möjliggör ej kvantitativa svarsalternativ). Sju frågor ställdes och 9 av 14 närvarande kretsar svarade. De 14 kretsar som deltog var:

1. Botkyrka-Salem
2. Danderyd
3. Järfälla
4. Nacka
5. Roslagen
6. Saltsjöbaden
7. Sigtuna
8. Sollentuna
9. Solna-Sundbyberg
10. Stockholm (två representanter)
11. Symbios (Stockholms universitet)
12. Tyresö
13. Waxholm
14. Österåker (tre representanter)

Hemsida, Facebook och Instagram

Föreningens hemsida, Facebookkonto uppdaterades av Karin Schmidt och när hon slutade av Jonathan Österlund. Sista december 2020 hade vår Facebook-sida 660 följare och det var 655 som gillade sidan (31 december 2019 var det ca 610 följare och 570 personer som gillade sidan). Det är en ökning av enbart 50 följare, men däremot 85 fler som gillar sidan. Antal sidvisningar på Facebook har ökat under hösten (se bild):

Länsförbundets konto på Instagram skapades 14 september 2019 med en profilbild. Sedan dess hade inget inlägg gjorts förrän i slutet av augusti 2020 då den nya verksamhetsutvecklaren började skapa inlägg. Sedan dess har 18 inlägg gjorts under perioden augusti-december 2020.

Instagramkontot hade 133 följare i slutet av året.

Månadsbladet

Månadsbladet är föreningens nyhetsbrev och utkom vid 9 nummer 2020. Hela upplagan distribueras som e-post till cirka 600 personer i slutet av året (en ökning på cirka 100 personer sen året innan) och publiceras dessutom på länsförbundets hemsida. Beatrice Sundberg har varit ansvarig utgivare och Karin Schmidt redaktör till juni och Jonathan Österlund från augusti.

Jonathan var för första gången redaktör för Månadsblad 6-2020 (september) och detta skapades i InDesign. Vi gick över till Mailchimp som digital plattform i och med Månadsbladet 7-2020 (oktober) Tre Månadsblad skapades under hösten därmed i Mailchimp. Mailchimp är mer läsarvänligt, då mottagaren inte behöver klicka upp ett pdf-dokument och läsa en pdf-fil, utan kan läsa och scrolla i sin e-postinbox.

Kretsbesök

Besök i kretsstyrelserna har pga covid-19 fått ske digitalt. Tre kretsbesöks utfördes under hösten och det finns separata anteckningar för varje möte. Fler besök var inbokade, men ställdes in bland annat på grund av restriktioner med förhoppning om att istället kunna träffas fysiskt framöver. Nedan de som deltog från styrelsen och kansliet.

1. Huddinge 1 oktober: Jonathan och Beatrice.
2. Botkyrka-Salem 4 november: Arianna, Jonathan och Beatrice.
3. Roslagen 26 november: Christina, Jonathan och Beatrice.

Kretsars årsmöten 2020

Året präglades av uppskjutna årsmöten på grund av att covid-19 förhindrade kretsarna från fysiska möten. En sammanställning av årsmöten gjordes och visade att 23 av 25 kretsar höll sina årsmöten 2020. 20 januari 2021 höll ytterligare en krets sitt årsmöte och en sista krets valde att inte hålla årsmöte 2020 utan håller kombinerat möte våren 2021. Riks tillät kretsarna att under omständigheterna skjuta upp sina årsmöten. Återbäring betalades ut när handlingarna från årsmötet skickades in.

Saltsjöbadens årsmöte 9 september 2020 hölls utomhus. Foto: Gudrun Hubendick.

Länsförbundet 45 år

Länsförbundet bildades i maj 1975 och dess första ordförande var Bo Nylén som idag är ordförande för Ekerö Naturskyddsförening. På grund av covid-19 gjorde inte Länsförbundet något särskilt evenemang för att fira och uppmärksamma detta men Bo Nylén skrev en text till hemsidan om hur allt började. Texten finns att läsa under Om oss: <https://stockholms-lan.naturskyddsforeningen.se/om-oss/lansforbundet-45-ar/>.

Programblad till kretsarna

Under året har länsförbundet hjälpt fyra st kretsar med att layouta deras programblad.

Medlemskap i andra föreningar

Länsförbundet är medlemmar i Förbundet för Ekoparken som har ca 50 st medlemsorganisationer och i Samfundet St Erik.

Viltförvaltningsdelegationen

Beatrice Sundberg valdes under året in i Viltförvaltningsdelegationen som suppleant för Johan Örlander, Svenska Rovdjursföreningen. För naturintresset sitter också ordinarie ledamot Sören Lindén, Stockholms ornitologiska förening och suppleant Eva Ångström, Svenska Rovdjursföreningen. Förordnandet sträcker sig till 31 dec 2022. Viltförvaltningsdelegationens ordförande är landshövding Sven-Erik Österberg.

Regionala handlingsplanen för skog

Beatrice Sundberg har under året suttit med i styrgruppen för den regionala handlingsplanen för skog som organiseras av Länsstyrelsen. Arbetet går ut på att ta fram en strategi och en handlingsplan för skogen i länet. I styrgruppen sitter Lantbrukarnas riksförbund, Holmen Skog AB, Mellanskog och Friluftsrådet. Från myndighetshåll finns även Region Stockholm och Skogsstyrelsen med.

Storstockholms naturguider

Det är nu 18 år sedan verksamheten Storstockholms naturguider startade. Vi har guidat alla dessa år varje söndag året runt med undantag för de större helgerna. Vi har aldrig, innan 2020, ställt in någon guidning och vi har inte krävt någon föranmälan annat än i undantagsfall.

Avgiften för deltagande i vårt ordinarie program var under året 100 kr per person och 80 kr för medlem i Naturskyddsföreningen. Alla under 18 år har deltagit utan kostnad.

Verksamhetens syfte är att:

- väcka intresse och engagemang för naturen genom att erbjuda guidningar till Stockholmsnaturens pärlor för invånarna i Stockholmsregionen,
- utbilda och knyta naturguider till föreningen och
- etablera föreningen som plattform för naturguidningar i samverkan med andra aktörer,

Guidningar mm

Under 2020 har Storstockholms naturguider genomfört 62 ordinarie guidningar, ställt in 4 (i december när pandemi-restriktionerna blev extra stränga) och haft 4 andra uppdrag.

Deltagarantalet har på våra ordinarie turer ökat påtagligt, de första två månaderna låg snittet på 42 deltagare/tur. Sedan kom direktiven som uppmanade till försiktighet för äldre personer

och uppmaningen om att hålla sig hemma om man hade någon form av snuva och deltagarantalet minskade men trots detta ligger 2020 års snitt på totalt 26 deltagare/tur med som mest ca 90 deltagare på guidningen 23 februari i Nackareservaten. Totalt har vi guidat 1630 personer i vårt ordinarie programutbud och till detta haft 80 deltagare i specialbeställda uppdrag.

Totalt har 16 guider och guidegesäller gjort uppdrag under detta år. Några av våra aktiva guider har varit med sedan verksamheten startade. Några har med tiden fått så mycket annat att göra att de sällan har tid att guida varför verksamheten nu tagit in några nya som förhoppningsvis ska bli en del av det permanenta gänget.

Helena Klangemo guidar i Björnö naturreservat 23 augusti 2020. Foto: Jonathan Österlund

Hur verksamheten nått ut

Utöver den direkta kontakten med allmänheten som SSNGs guidningar och specialuppdrag inneburit så har verksamheten nått ut till en mycket större krets genom att den syns i medier och på nätet.

Programguidningar har lagts in på hemsidan www.utinaturen.nu, på verksamhetens facebooksidan och i Naturskyddsföreningens kalendarium.

Hemsidan besöktes 2020 av 26 100 besökare. Överlägset flest besök från Googlesökningar. Både naturguidningssidorna och naturområdes-sidorna är väl besökta. Allt fler besöker utinaturen.nu med hjälp av sin mobil. Det är också fler och fler som hittar till webbplatsen efter en googlesökning, vilket är ett tecken på att sajten är etablerad.

Facebooksidan Storstockholms Naturguider hade den 8 februari 2021 2585 följare.

Andra internetsidor har också ofta länkat till SSNGs program, bl a sajten Naturkartan <https://naturkartan.se/sv/stockholmslan> och facebooksidan Upplevelser i Stockholms natur.

Därutöver har guidningar tagits med i kalendarierna i DN på stan och Mitti-tidningarna.

Samtliga programblad (7 stycken i år) har under året spritts per mejl till 430 prenumeranter, och varje programblad har också mejlats ut till länets bibliotek, turistbyråer, tidningar och andra medier (ca 148 mottagare).

En länk till Programbladet har också mejlats ut till alla Naturskyddsföreningens medlemmar i länets som har mejladress (ca 20 000).

På detta sätt har verksamheten mycket brett kunnat sprida information om Naturskyddsföreningens verksamhet vad gäller naturguidningar för allmänheten i Stockholms län och verksamheten har alltid fått mycket gott betyg från deltagarna.

Verksamheten har under året samarbetat kring guidningarna med Länsstyrelsen i Stockholms län och Kungliga Nationalstadsparken samt Studieförbundet (allmän samverkan som Naturskyddsföreningens studieförbund).

Biologiska mångfaldens dag 22 maj

Länsförbundet hade två guidade turer under dagen inom ramen för Storstockholms naturguider. En morgonguidning i Ågesta och en kvällsguidning på Djurgården.

Gröna kilarna och Gröna kilarnas dag den 19 maj

På grund av covid-19 hade Länsförbundet ingen aktivitet på Gröna kilarnas dag.

Juridiska processer

Länsförbundet har tillsammans med Naturskyddsföreningen i Nynäshamn fortsatt att driva en juridisk process angående hamnen i Norvik. Ärendet gäller vilka villkor det är rimligt att ställa på Stockholms hamnar som ansvarar för driften av hamnen i Norvik. Vi fick prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen för villkoren för hamnverksamhet men tyvärr gick domstolen inte på vår linje i frågan.

Länsförbundet har drivit ett ärende på Gällnö på Värmdö om strandskydd. Ärendet gäller fem uthyrningsstugor som sökanden vill bygga inom strandskyddat område. En stor del av ärendet handlar om man kan använda ekonomisk utveckling som särskilt skäl för att få dispens från strandskyddet. Även det här ärendet har tagits upp i mark- och miljööverdomstolen men fick under året inget avgörande.

Länsförbundet drev ytterligare ett ärende angående strandskydd under året. Det var i Nacka kommun. Ärendet gäller i det här fallet att sökanden hade gjort åtgärder först och sen sökt dispens. Den sökande hade bland annat muddrat och byggt en brygga och först när det var klart sökt dispens vilket Nacka kommun och Länsstyrelsen har medgivit. Det tycker vi är fel och därför har vi överklagat.

Politikermöten

Länsförbundets ordförande, flera representanter från klimatgruppen och Ronny Fors från styrelsen träffade under hösten Katarina Luhr och Daniel Helldén, båda MP i Stockholms stad. Se mer under "klimatgruppen".

Beatrice Sundberg och Ronny Fors träffade Vänsterpartiet i Region Stockholm för att prata om uppföljningen av RUF 2050.

Länsförbundets arbetsgrupper

Länsförbundet har fyra olika arbetsgrupper.

Skogsgruppen leds av Ronny Fors som sitter i länsförbundets styrelse.

Under större delen av 2020 var skogsgruppen inaktiv men i november genomfördes en inventering av ett avverkningsanmält område i Hemfosa/Träsksjön i Haninge kommun. Ett 11 hektar stort område hade avverkningsanmälts väster om Träsksjön. Skogsgruppen har sedan tidigare inventerat området under 2011/2012 och beskrivit områdets naturvärden i rapporten om Hemfosaskogen som gav upphov till en dialog med dåvarande markägaren Stockholms stad. Sedan dess har marken sålts till en privat markägare. Ca 10 personer var med och vi hittade ytterligare signalarter och rödlistade arter i området. En kort rapport skrevs och skickades till Skogsstyrelsen. Gruppen upptäckte även allvarliga körskador i området vilka dokumenterades i en särskild rapport som också den skickades till Skogsstyrelsen. Någon uppföljning från Skogsstyrelsen har ännu inte skett men gruppen fortsätter att bevaka frågan.

Cykelgruppen leds av Christina Nordlind Hejdenberg.

Det blev ingen Cykelkarneval under året men gruppen har arbetat med att försöka få in pengar för att göra eventet hållbart över tid. Kontakter har tagits med bland annat City i Samverkan, Smekab Citylife, Stockholms Naturskyddsförening, Cykelfrämjandet, Bicycling. Medel söktes också från diverse fonder.

Fick in pengar från Stockholms Naturskyddsförening och från riks som gått till att fixa ny grafisk profil samt hemsida.

Havsnätverket Ost sammankallas av Jörn Hammarstrand.

Gruppen har skickat 8 medlemsmejl och tipsat om olika digitala aktiviteter under året och har genomfört en hel del aktiviteter själva också:

19 januari, medlemsutflykt till Skansen & Baltic Sea Center

25 februari, medlemsmöte

4 april, aktion tillsammans med dykarna från Rena Botten, Dalarö

2 maj, aktion tillsammans med dykarna från Rena Botten, Dalarö

Sommarutmaningar:

Måla havet och dess djur - inspirerat av Annika Rockströms ”Teckna och måla havets djur”

Tävling - ta en bild om det mest otippade/märkligaste du hittar i vattnet i sommar

Uppdrag: bli en Vikvaktare! Ta hand om en vik i din närhet.

19 september, aktion tillsammans med dykarna från Rena Botten, Gålö

20 oktober, medlemsmöte med digital föreläsning av Susanna Lidström ”Vår distans till havet”

25 november, nätverksträff Havsnätverket

8 december, digital föreläsning med Jonas Ebbesson ”Östersjöjuridik”

Annat:

Skyltmaterial ”Vikvaktare”

”Vart tog badbollen vägen”? En illustrerad saga om plast och nedbrytning.

Klimatgruppen sammankallas av Lasse Vretblad.

Möten

Gruppen sammanträdde under årets tre första månader i Folkets hus i Bagarmossen. Därefter flyttades mötena till den digitala plattformen Zoom, som fungerade utmärkt redan från start. Gruppen har haft 14 möten under 2020.

Klimatgruppen växer

Gruppen har blivit större under året trots att medlemsmötena sedan mars skett digitalt. Mötena hålls sedan slutet av våren var tredje vecka istället för var fjärde, med längre uppehåll under sommaren. Runt 20 medlemmar ingår nu i kärngruppen som kommer till möten och deltar i gruppens diskussioner och olika projekt.

Fokusområden

För att bli mer konkreta i gruppens påverkan av Stockholm och regionen användes under slutet av våren Anders Friströms guide till hur lokala klimatgrupper kan påverka kommuner. I guiden nämns tio olika områden med stor potential för påverkan.

Under hösten beslutade gruppen att koncentrera arbetet på Stockholmstrafiken och dess utsläpp eftersom det framstår som det mest eftersatta området. Gruppen organiserade sig kring några delområden och skapade arbetsgrupper kring: Trafikfrågor (minskad bilism, utökad kollektivtrafik, cykelbanor, etc), bränslefrågor (utfasning av fossila bränslen i staden, miljözoner, väggar), parkeringsnormer och stadsbyggnadsfrågor.

Arbetsgrupperna har så här långt samlat fakta kring hur Stockholms stad arbetar och försökt formulera mål för påverkan. Gällande trafiken är ett av målet att staden ska införa miljözon 3 i hela innerstaden, och på så vis förbjuda fossildrivna fordon och därigenom kraftigt minska utsläppen. Under hösten tillkom även en arbetsgrupp som fokuserar på Stockholms stads koldioxidbudget. Målet är att Stockholms stad ska ha en koldioxidbudget som även innefattar utsläpp från konsumtion.

Intern utbildning

Naturskyddsföreningens expert på bioekonomi Otto Bruun deltog i gruppens möte 13 oktober. Han redovisade föreningens syn på biobränslen/biodrivmedel som hänger ihop både med skogs-, energiproduktions- och trafikfrågor.

Kontakt med Klimatgruppen i Göteborg

Klimatgruppen har haft ett digitalt möte gemensamt med några representanter från SNF:s klimatgrupp i Göteborg för att utbyta erfarenheter.

Svar på remisser och liknande

Klimatgruppen skrev två remissvar som Stockholmskretsen skickade i januari 2020 på Stockholms Klimathandlingsplan 2020-2023 och Stockholms Miljöprogram 2020-2023.

Klimatgruppen har också skickat två inspel med synpunkter på Trafikverkets *Inriktningsunderlag för transportinfrastruktur* till Jens Forsmark, trafikhandläggare på riksföreningen på inriktningsunderlaget generellt och till Regionsstyrelsen, Trafiknämnden, Tillväxt-och regionplanenämnden i Region Stockholm med synpunkter på regionala frågor i underlaget.

Gruppen diskuterade även och svarade på Naturskyddsföreningens egen remiss på Klimatpolicy, Skogspolicy och Jordbrukspolicy.

Möten med politiker

I augusti hade några av gruppen medlemmar möte med Stockholms miljöborgarråd Katarina Luhr, för att diskutera klimathandlingsplanen och trafikfrågor. I september skedde ett liknande möte med stadens trafikborgarrådet Daniel Helldén för att diskutera trafikfrågor. Det var två positiva och informativa möten och förhoppningen är att kunna fortsätta träffa politiker för att få inblick och möjlighet till direkt dialog.

Manifestationer

När pandemin hindrade oss från att träffas fysisk uppstod flera kreativa event. Ett är en återkommande skostrejck för klimatet på Medborgarplatsen i Stockholm sista lördag i månaden. Skorna symboliserar alla de som vill delta men som inte kan vara på plats fysisk. Klimatgruppen arrangerade en skostrejck i maj på Medborgarplatsen.

I slutet av september deltog även klimatgruppen i en global klimatmanifestation vid Stadshuset som arrangerades av Fridays For Future.

Insändare

Desirée fick in en insändare i lokaltidningen Mitt i angående att staden borde satsa mer på säkra och bra cykelbanor. Gruppen fick även in en insändare i lokalpressen som uppmuntrade till att sätta press på politikerna om att ytterligare skärpa klimathandlingsplanen som ännu inte hade klubbats.

Debattartikel

Arbetet med trafikfrågor har konkretiserats genom ett debattinlägg med krav på nollutsläpp från Stockholmstrafiken avsett för publicering i riksmidia i ett samarbete med Stockholmskretsen, Greenpeace och Fältbiologerna. Nyhetsmedia har inte tagit in artikeln, men avsikten är att pröva ett fortsatt samarbete med samma inriktning under våren.

Mediakontakter

Sune har bidragit med faktaunderlag till flera journalister, bland annat Jonas Fröberg, motorjournalist på DN, som meddelat att han kan vara intresserad att göra något tillsammans med Teknikens Värld kring konvertering av fossildrivna bilar till el- eller biogasdrivna.

E-postutskick

Anna Maria informerar fortlöpande om aktuella kampanjer och hennes ”enkla saker du kan göra för klimatet” uppdaterades och skickades ut till stora mejllistan löpande.

Sociala medier

Klimatgruppens Facebook-grupp växer och har nu 331 medlemmar. Det är tre administratörer som hjälps åt att hantera gruppen och nyligen har det bestämts att gruppen ska vara mer aktiva och har som mål att lägga ut minst ett inlägg per vecka. Gruppens inriktning är saker som händer på klimatområdet i Stockholms län. Inlägg ska handla om klimatet och har lokal anknytning till Stockholms län.

I maj startade gruppen även ett Instagram-konto som idag har 144 följare. Tanken där är liknande som den för Facebook-gruppen: att sprida stockholmsrelaterade klimatnyheter.

Länsförbundets medverkan i olika nätverk

Beatrice Sundberg är sammankallande för nätverket **Ny grön stad**. På grund av pandemin genomfördes inga möten under året.

Beatrice Sundberg håller även i nätverket mot Östlig förbindelse, **Trafikval Öst**. Gruppen hann ha två möten i början av året innan pandemin satte stopp för fortsatta möten. Östlig förbindelse har pausats politiskt under året vilket också är en anledning till låg aktivitet.

Även nätverket för **Stoppa Förbifart Stockholm** genomförde endast två möten i Bagarmossens folkets hus under början av året. Aktiviteten i gruppen är också här tämligen låg på grund av att arbetet med Förbifart Stockholm har kommit relativt långt.

Under året har Länsförbundet genom Ronny Fors och Beatrice Sundberg arbetat mer med **Tvärförbindelse Södertörn** tillsammans med bl a Huddingekretsen. En namninsamling startades, främst i informationssyfte samt en Facebooksida och en hemsida <http://tvarnitsodertorn.se>.

Pressmeddelanden

Inga pressmeddelanden skickades ut från Länsförbundet år 2020.

Yttranden

Länsförbundet har tillsammans med Stockholmskretsen skrivit ett yttrande om Stockholms stads handlingsplan för biologisk mångfald.

Länsförbundet har lämnat synpunkter till Trafikverket på förslaget om precisering av riksintresse för Östlig förbindelse. Vi är av den bestämda uppfattningen att Östlig förbindelse inte bör utgöra ett riksintresse.

Remissvar skrevs på Länsstyrelsens rapport ”Särskilt skyddsvärda ekar och ekmiljöer – naturvårdsstrategi för Stockholms län”. Vi är positiva till den föreslagna naturvårdsstrategin. Det är bra att ett helhetsgrepp tas om länets ekmiljöer.

Remissvar på Länsstyrelsens förslag till ”Förvaltningsplan för skarv i Stockholms län” skrevs också. Vi är mycket kritiska till förvaltningsplanen.

Synpunkter på samrådsmaterialet från Trafikverket kring Förbifartens läckande tunnlar lämnades av Naturskyddsföreningen Stockholms län, Mälarearnas Naturskyddsförening, Lovö hembygdsförening samt Arbetsgruppen Rädda Grimstaskogen.

Länsförbundet i media

Beatrice Sundberg var med i en artikel i Mitt i Västerort med anledningen av att Länsförbundet och flera andra organisationer skrev en skrivelse till Trafikverket angående infiltrationen av grundvatten i Förbifart Stockholm.

Högst oväntat syntes Jonathan Österlund och Beatrice Sundberg i Svensk Damtidning under hösten. Detta med anledning av att de var inbjudna till vernissage av Elspeth Cornish målningar av blommor och bin. Cornish målningar har visats i många utländska tidningar och hon arbetar med att belysa att pollinatörerna blir allt färre och vi måste vidta åtgärder för att de ska öka i antal.

Länsförbundet och kretsarna i Österåker och Vaxholm fick in en insändare i tidningen Skärgården. Tidningen publicerade två repliker och sen fick vi skriva en slutreplik som också publicerades.